

Publieke raadpleging onder de inwoners van Nissewaard over het 5G-netwerk

28 oktober 2019

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Resultaten	4
5G-netwerk	4
2. Onderzoeksverantwoording	12
Methodiek	12
Leeswijzer	12
3. TipNissewaard	13
Toponderzoek	14

Samenvatting

5G-netwerk

Op stelling 1 antwoordt in totaal 36% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 38% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

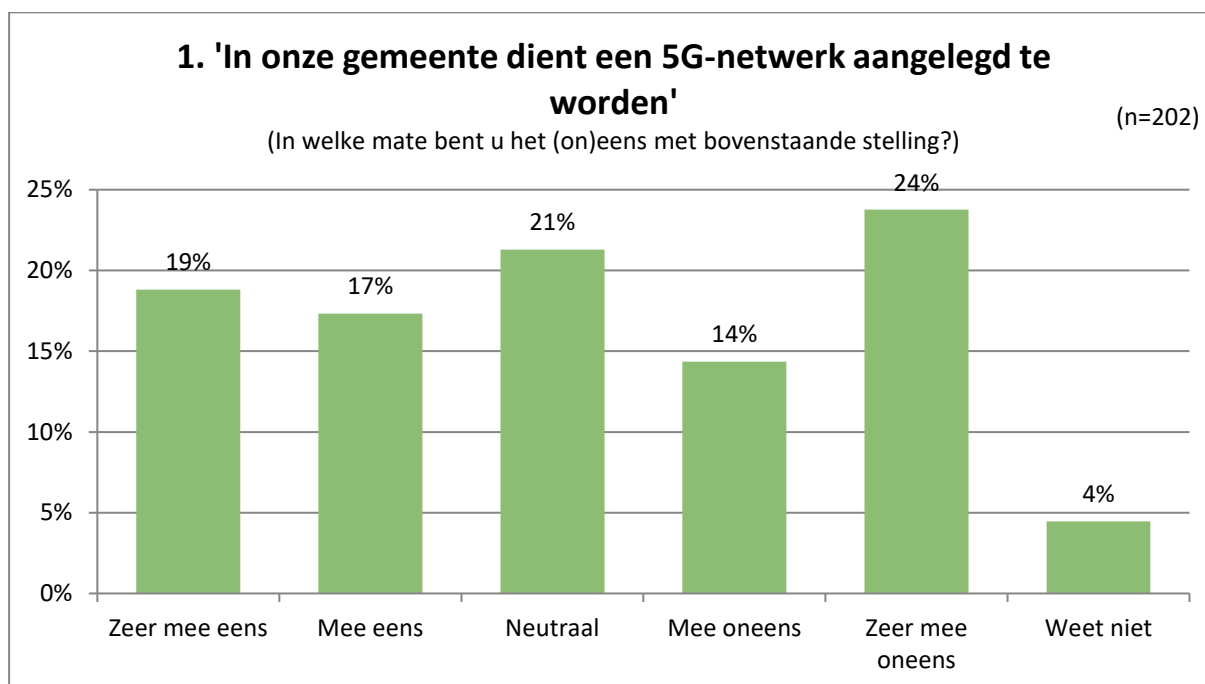
Op stelling 2 "Voordat een 5G-netwerk wordt aangelegd dient eerst verder onderzocht zijn wat de gezondheidsrisico antwoordt in totaal 75% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 9% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TipNissewaard, waarbij 203 deelnemers zijn geraadpleegd.

1. Resultaten

5G-netwerk

De rijksoverheid wil de telecomwet wijzigen, waardoor het mogelijk is om over te gaan tot de uitrol van 5G, de vijfde generatie mobiele netwerken, die ook wel bekend is onder de naam Internet of Things. Als deze wet aangenomen wordt, is de gemeente vanaf 21 december 2020 verplicht om small cells te laten plaatsen. Deze kleine zendmasten hebben een bereik van tien tot enkele honderden meters. Het zijn een soort wifi acces-points die een draadloos signaal verder verspreiden. Echter waarschuwen diverse rapporten voor gezondheidsrisico's ook wordt aangegeven dat vooral bijen maar ook andere insecten niet tegen de straling kunnen.'

Op stelling 1 antwoordt in totaal 36% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 38% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Gezondheidsrisico is lager dan bij huidige mobiele netwerken. Als gemeente Nissewaard een up-to-date technische uitdagende omgeving wil zijn voor burger en bedrijf dan moeten we juist voorop lopen ipv achter.... nieuwe 5g netwerk is meer onzichtbaar en veiliger dan ooit en biedt meer snelheid en ruimte voor IOT oplossingen als ooit, gewoon doen en promoten
- Mee eens**
- Het bereik is op dit moment niet voldoende in de kernen.
 - Maar met die uitdrukkelijke restrictie dat de masten buiten het bereik van natuur gebieden staan. Zoals vogelenzangpark mallebos en hartelpark.
 - Maar wel insectenrijke omgeving ontzien.
- Neutraal**
- Betere kabels in de grond, zodat iedere huishouden redelijk verbinding heeft, vind ik interessanter. Maar als heel Nederland overgaat op 5G, kan een gemeente niet achterblijven, denk ik. Voor mij heeft het geen prioriteit.

- Ik mag hopen dat als er idd gezondheidsrisico is dat de gemeente de mensen en de insecten in bescherming neemt en het dan dus niet door laat gaan!
- Mee oneens
- 5G uitsluitend zakelijk vrijgeven. Accespoints beperken.
 - Eerst deugdelijk onderzoek naar de gevolgen voor Natuur. Als de overheid moeilijk doet over de "stikstof" crisis, dan vind ik dat het 5G netwerk niet uitgerold mag worden.
 - Het internet en belverkeer is snel genoeg, maar er zijn altijd domme mensen die steeds sneller willen maar het is voornamelijk het miljarden verdienmodel voor de telecom bedrijven.
 - Zit er niet op te wachten, vind 4G snel genoeg
- Zeer mee oneens
- 5G heeft echt geen enkele toegevoegde waarde t.o.v. 4G
 - Als vanwege de hoogspanning huizen gesloopt worden kan 5g , die dezelfde straling geeft, niet gezond zijn
 - Eerst de gezondheidsrisico's in kaart brengen en zodra die bejend zijn het 5G netwerk daarop aanpassen
 - Eerst onderzoek naar schadelijke bijwerking van G5. Eea blijkt lang niet zo onschuldig dan gedacht. Beter niet invoeren. Bovendien is deze hoge snelheid echt niet nodig en zal nagenoeg niet gebruikt worden.
 - Er is al genoeg electromagnetische- en optische vervuiling in onze leefomgeving. Ik luister graag naar de korte golf, maar daar is tegenwoordig steeds meer storing, ten gevolge van al het elektronische 'genot', wat wij tegenwoordig 'rijk' zijn. Dit zal alleen maar erger worden met 5G. Je hoeft niet 24 uur per dag overall bereikbaar te zijn, spelletjes te doen of video's te bekijken. Dit geeft rust, kost minder energie en bespaart het milieu en de gezondheid.
 - Je gaat toch niet spelen met ernstige risico's? Er zijn misvormde baby's geboren in Duitsland en Frankrijk, zeer waarschijnlijk door die masten.
 - Laten we ons eens houden aan de stralingsnorm van Brussel en die ook niet verhogen, daar wordt 5 G niet uitgerold. . Wees ook alert op schadeclaims die ongetwijfeld gaan komen.
 - Nog even en er is geen mens meer, de natuur is op zijn retour er wordt gekapt gekapt en gekapt je ziet de vogels en insecten achteruithollen, toch van die idioten die dit willen. hoezo kanker??? ook wij moeten er aan geloven. je kunt blijven bouwen, maar over enkele jaren staat alles leeg net als de insectenhôtels
 - Waarom werkt van 3G naar 4G wel zonder wifi acces points maar 4G naar de 5G niet ? Eerst maar is alles nagaan en onderzoeken en niet altijd maar de eerste willen zijn met alles ten koste van de gezondheid.
 - Wacht eerst de onderzoeken af, waarom denk je dat er landen zijn die het verbieden!
 - Wacht hiermee tot er overtuigend bewijs is dat de huidige rapporten ongelijk hebben of wacht op vernieuwde technieken die deze klachten wegnemen
 - We weten op dit moment (nog) niet wat de consequenties zijn wat voor impact het heeft op de gezondheid. Even los op het milieu Tevens is 5G een niet beveiligde open lijn.
 - Zolang niet duidelijk is wat de schadelijke effecten hiervan zijn, niet overgaan tot 5G.
- Weet niet
- Het lijkt wel handig maar hoe zeker is het dat insecten er onder lijden? Dat zou eerst eens uitgezocht moeten worden.

1.1 Kunt u kort toelichten waarom u voorstander bent van de aanleg van een 5G-netwerk? (n=73)

Toelichting (81%):

- 5G is niet tegen te houden. Zal het echt slechter voor de gezondheid zijn dan 4G?
- Aan deze techniek is niet te ontkomen, maar laat ze eerst eens overal dekking geven landelijk, en glasvezel aanbrengen
- Alles gaat tegenwoordig via het netwerk
- Bereikbaarheid/beschikbaarheid dergelijke netwerken is essentieel voor een moderne gemeente
- Betere communicatie is het antwoord op een betere samenleving
- Betere en snelere verbinding
- Betere en snellere verbindingen
- Betere verbinding
- Biedt alleen maar kansen, mogelijkheden, oplossingen en is veiliger, compacter, onzichtbaarder dan ooit: als je Nissewaard positief op de kaart wil zetten moet je dit DOEN
- De ontwikkeling van nieuwe technieken zal sneller ontwikkelen. Ook zal dit wiffi kunnen vervangen.
- Deze techniek is voor de toekomst en daar moeten wij in meegaan
- Dit is toch de toekomst
- Dit zal nodig zijn om toekomstbestendig te zijn
- Er is een steeds grotere bandbreedte nodig met meer snelheid
- Gebruik maken van nieuwe technieken
- Gebruikmaken van de nieuwste technieken
- Gewoon doen, een gemeente die met de tijd meegaat, er is hier geen advieskantoor nodig, dit zijn alleen maar extra kosten voor de ingezetenen.
- Glasvezel mag ook
- Goed voor economie
- Hebben we in de toekomst nodig.
- Het bereik is op dit moment niet voldoende in de kernen en met 5g wordt dat beter
- Het is belangrijk
- Het komt er toch. Gaan anders achterlopen.
- Ik ben communicatief.
- Ik denk niet dat eraan te ontsnappen valt, met de enorme vaart die de technologie momenteel maakt.
- Ik wil de vooruitgang zeker niet tegenhouden
- In deze tijd gaat bijna alles digitaal. Dus een snel netwerk is een must.
- In het buitengebied is een beter bereik noodzakelijk.
- Is eigenlijk geen keuze "we moeten gewoon mee"
- Je moet als gemeente wel voorop blijven lopen. Maar een betere afscherming van de antennes is wenselijk.
- Keisnel internet is goed
- Mee gaan in de vooruitgang
- Mee gaan met de nieuwe technologieën
- Mee gaan met de tijd
- Meegaan met de tijd
- Meer mogelijkheden en beter aansluiten bij smart technology.

- Men moet mee met de mogelijkheden, die technisch geboden worden.
- Met de tijd mee gaan
- Niet echt voorstander, maar je kunt niet meer zonder die communicatie lijnen.
- Nu te ver van zendmast dus bijna geen bereik bij geen enkele provider
- Nvt
- Omdat ik de telefoon verkies boven de postduif
- Snel internet is wenselijk
- Sneller internet
- Sneller internet heeft zoveel voordelen
- Sneller internet, 4G is bijna vol en we hebben behoefte aan meer en sneller.
- Sneller net werk ook glasvezel moet worden aangelegt. het internet is zeer slecht binnen de gemeente.
- Techniek is niet tegen gehouden.
- Tijd vraagt erom
- Toekomst is niet tegen te houden
- Toekomst niet tegen te houden. Cellen zullen verbeterd worden.
- Verbetering van service
- Voor schijndend inzicht.
- Vooruitgang hou je niet tegen
- Vooruitgang, meegaan met de tijd
- We gaan met onze tijd mee
- We moeten mee gaan met de tijd
- Wordt standaard voor de toekomst
- Zie rapporten crisislab

Weet niet (19%)

Toelichting

- Toelichting: • Als we het nu niet doen, dan gebeurt het later wel, en dan lopen de kosten nog meer op.

1.2 Kunt u kort toelichten waarom u tegenstander bent van de aanleg van een 5G-netwerk? (n=77)

Toelichting (100%):

- 4 g is goed genoeg. en wat daarna? 6 G, 7G? een groot bedrijf verdient er dik aan, maar verder...
- 4g is meer dan toereikend
- 5G heeft echt geen enkele toegevoegde waarde t.o.v. 4G
- 5G is uitermate schadelijk. Uitrol van een dergelijk netwerk moet koste wat het kost worden tegengehouden. Wetenschappers staan aan de basis van dit standpunt
- Alles werkt nu prima naar behoren. Laten we in het kader van een gezond leefklimaat nu geen overhaaste beslissingen nemen voordat duidelijk is wat de mogelijke gevolgen zijn
- Als de rapporten gelijk hebben op het punt van bijen en insecten sterfte weegt dit niet tegen de voordelen van 5G op.
- Als inderdaad bijen en andere insecten hier last van hebben moet je dit niet willen. Er zijn er al zo weinig.
- De effecten van 5G zijn nog niet goed in kaart gebracht en kan nadelig zijn voor de volksgezondheid
- De milieu schade en gezondheids schade.
- Dit heeft te maken met de gezondheidsrisico's. Een slechtere gezondheid en hogere ziektekosten zijn het me niet waard.
- Door de straling
- Eerst de gezondheidsrisico's in kaart brengen
- Eerst deugdelijk onderzoek naar de gevolgen voor Natuur. Als de overheid moeilijk doet over de "stikstof" crisis, dan vind ik dat het 5G netwerk niet uitgerold mag worden.
- Eerst verder onderzoek doen of de gezondheid niet in gevaar komt.
- En daarna nog sneller en sneller? Wat is het nut?
- Er word al genoeg verdient in de telecom het internet en belverkeer is snel zat.
- Gemak weegt niet op tegen nadelen
- Gevaren zijn niet goed in beeld dus niet aan beginnen
- Gezondheid en het welzijn van de dieren
- Gezondheid welzijn en veiligheid gaat boven de technische ontwikkeling om dat we perse sneller moeten internetten
- Gezondheid, veiligheid
- Gezondheids risico's
- Gezondheidsrisico
- GEZONDHEIDSRISICO
- Gezondheidsrisico's
- Gezondheidsrisico's, in de proefgebieden hebben de mense fysieke klachten. Onder de rook van Botlek wonen we al op het smerigste stukje aarde, laat de gezondheid voor een keer voor gaan!! n
- Gezondheidsrisico's, laat eerst gedegen onderzoek maar aantonen dat dit onschadelijk is voor mens en dier
- Gezondheidsrisicos
- Gezondheidsrisico's onvoldoende in kaart
- Hebben jullie zelf in je toelichting gegeven
- Hebben wij in de polder niets aan , 4 g is ook slecht en daar betalen wij al voor extra
- Het 5g netwerk is nog niet voldoende getest op veiligheid (digitaal maar ook het effect op fysieke klachten) en stabiliteit en

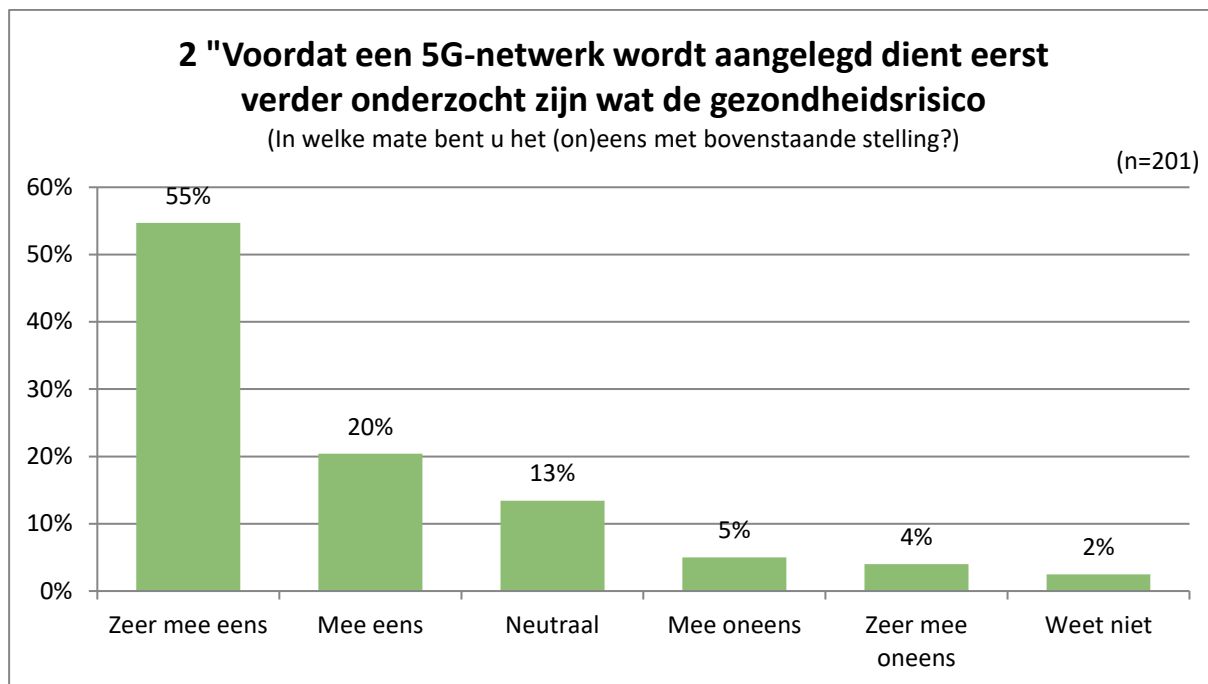
- Het is al bewezen dat de 5G straling geheel anders/nieuw is in de atmosfeer waar mens en dier aan gewend is dus uitvoerig testen (10 jaar) is zeer belangrijk. of meten er eerst doden vallen onder mens en dier voor dit zeer niet noodzakelijke 5G gedrocht?
- Horizon vervuiling door al die masten, er staat al genoeg troep en de bijen zijn van levensbelang voor ons allemaal!
- Huidig netwerk is ok.
- Huidig netwerk voldoende
- Huidige netwerk voldoet en men weet niet wat op langere termijn de bloedstelling aan de straling voor gevolg heeft.
- Huidige netwerk voldoet prima
- Iedereen kan zelf zijn eigen wifi/internet regelen. straling is er al genoeg
- Ik ben voor een 5G-netwerk maar niet op deze wijze.
- Ik zie geen voordelen aan 5G, onnodig geld weggooien en Gezondheidsrisico's op lange termijn onbekend.
- Ivm de evt gezondheidsrisico's
- Kosten/baten
- Meer snelheid biedt geen toegevoegde waarde
- Met 4 g kom je al een heel eind, of misschien Bep tijden van de Dagmar 5 G
- Mogelijke gezondheidsrisico's en vanwege de bijen en insecten
- Nadelen gezondheid en insecten
- Net zo'n gevaarlijke straling als als hoogspanning waarvoor men huizen sloop
- Niet nodig! Gezondheid mens en dier
- Niet voldoende onderzoek verricht naar eventuele schadelijke bijwerkingen.
- Nog te weinig bekend over Gezondheidsrisico's voor mens, dier en insecten
- Nu doet alles het ook goed
- Om gezondheidsredenen en de schade die het voor de natuur en de mens in zijn geheel kan betekenen
- Omdat er nog onvoldoende inzicht is in de risico's vind ik dat het niet grootschalig uitgerold moet worden. Denk aan asbest
- Ongezond en niet nodig
- Onnodig! Het is goed, zoals het nu is.
- Slecht voor je gezondheid niet getest op langer termijn
- Straling
- Stralingsgevaar (2x)
- Te veel onbekende risico's.
- Te weinig bekend over gevaren
- Totaal niet nodig 4G werkt goed genoeg
- Totaal niet nodig overbodige kosten
- Veel te veel straling, we leven nu al in een magnetron op deze aardbol.
- Vind 4G snel genoeg
- We hebben het NIET nodig, 4g is snel zat. Te grote nadelen voor mens en natuur.
- Zie 7
- Zie hier boven, die dingen zijn heel gevaarlijk
- Zie hierboven
- Zie hieronder!
- Zie mijn toelichting bij vraag 7.

- Zoals al aangegeven in de intro is de straling schadelijk voor insecten, een degelijk onderzoek naar de invloed van deze straling op de mens is nog niet gedaan, waar kan ik terecht als blijkt dat de straling bv kanker veroorzaakt in mijn lichaam ?? Doe eerst een onafhankelijk onderzoek naar de invloed van de straling op het menselijk lichaam.
- Zoals gezegd/aangegeven zijn er risico's voor de gezondheid
- Zolang de gezondheidsrisico's en negatieve gevolgen voor bijen ed. niet kan worden uitgesloten moet je er niet aan beginnen. Huidige netwerk is uitermate geschikt voor de basisbehoeften van mensen mbt communicatie ed.
- Zolang de mogelijke gevaren niet zijn onderzocht niet overgaan tot 5G.
- Zolang er gezondheidsrisico's aan vastzitten en het slecht is voor dierenleven is het voor mij onacceptabel

Weet niet (0%)

Toelichting

- Toelichting:
- Zolang niet voldoende bekend is wat de gezondheidsrisico's zijn, zowel op korte als lange termijn, mogen inwoners niet lukraak blootgesteld worden aan dergelijke risico's.

Op stelling 2 "Voordat een 5G-netwerk wordt aangelegd dient eerst verder onderzocht zijn wat de gezondheidsrisico" antwoordt in totaal 75% van de respondenten: "(zeer) mee eens". In totaal antwoordt 9% van de respondenten: "(zeer) mee oneens".

Toelichting

Zeer mee eens	• 5G en houtstook, zijn allebei discutabel. • Eerst onderzoeken en dan pas doen. In het verleden werd ook verteld dat asbest geen kwaad kon, maar het tegendeel bleek waar. • Niet alleen de gezondheidsrisico's van de mens maar ook de gevolgen van ons milieu. • Zolang de geleerden er niet uitzijn of het schadelijk is of niet moet er gewacht worden.
Mee eens	• Onderzoek zal er zeker gedaan moeten worden. Vervelende is dat er nu conclusies getrokken (tegenstanders) worden zonder enig draagvlak.
Mee oneens	• Er is al heel veel onderzoek gedaan.
Zeer mee oneens	• Wat een gezeur, zeker verzonnen door een of meerdere adviesbureautjes.

2. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TipNissewaard
Mediapartner	:	Groot Nissewaard
Onderwerpen	:	5G-netwerk
Enquêteperiode	:	15 oktober 2019 tot 24 oktober 2019
Aantal respondenten	:	203
Foutmarge	:	6,8% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	4
Rapportagedatum	:	28 oktober 2019

Toelichting:

De *foutmarge* geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 6,8\%$.

Het *betrouwbaarheidsniveau* geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen.

Methodiek

- De vragenlijst is opgesteld in overleg met Groot Nissewaard.
- Op 15 oktober 2019 is de enquête met een begeleidend schrijven naar de leden van het Tip-burgerpanel gestuurd.
- Op 22 oktober 2019 is een herinneringsmail gestuurd.
- Alle respondenten vullen de vragenlijst anoniem in.

Leeswijzer

De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten. Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen.

3. TipNissewaard

Mensen hebben vaak hun mening klaar. Ze zijn voor of tegen een nieuw idee dat opborrelt in de samenleving. Politici gooien wel eens een balletje op en luisteren wat de reacties zijn. Luisteren ze dan ook echt? Hoe vaak hoor je: ze doen maar, ze luisteren toch niet naar ons?

Groot Nissewaard en Toponderzoek willen de betrokkenheid van de inwoners van Nissewaard vergroten. Via het panel TipNissewaard.nl kunnen alle inwoners van Nissewaard hun mening kenbaar maken over onderwerpen die leven in hun samenleving.

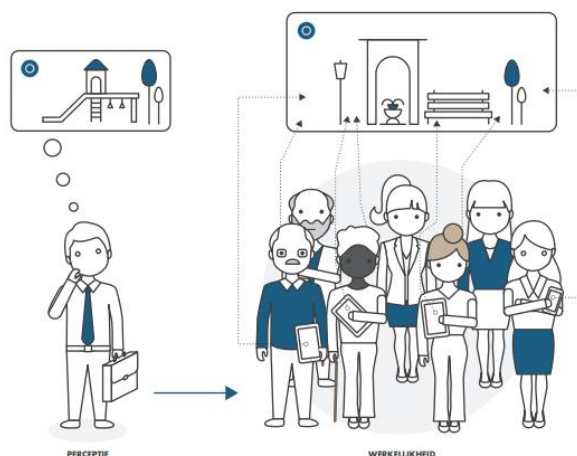
Op www.tipnissewaard.nl kan iedereen een [aanmeldingsformulier](#) invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen.

De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

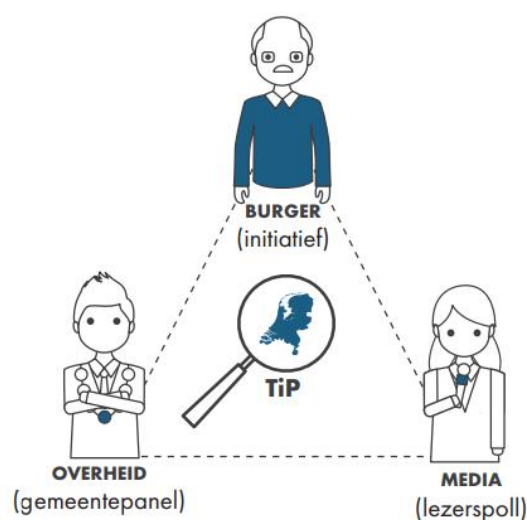
TipNissewaard is een gemeenschapspanel, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u vragen over dit initiatief, dan kunt u deze altijd stellen aan enquete@toponderzoek.com. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor peilingen.

Lees hier meer over de [TIP-methodiek](#).

TipNissewaard maakt het gemakkelijk om zonder veel moeite je zegje te doen!

Zie eerdere [onderzoekresultaten](#), waaronder 'Duurzaamheid', 'Parkeren' en 'Vuurwerk'.

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de [Topletter](#).

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.